

Varde ljud! I Petter Hölaas' universum är ljudet en skapelse som han försöker omforma och förfina, i sin högtalarfabrik i Kungsängen utanför Stockholm. "Det handlar om ljudbilder. Och om upplevelse", menar han. Bland hans kunder från när och fjärran finns många jazzmusiker.

LJUDMANNEN

INTELLIGENT SOUND STÅR DET på en stor skylt utanför lokalerna och därinne tillverkas högtalare för hand av Petter och hans hustru Rigmor, ibland med hjälp från någon ur nätverket.

– Vi vill förbättra ljudmiljön överallt. Det är grunden. Ljudet ska vara informativt. På samma sett som du i en bild uppfattar färger och nyanser – information, är det också för ljud. Högre upplösning i ljudet ger mer information. Vi är vad vi känner till faktiskt först i världen med att ha lyckats få upplösningen i ljudet högre än någon annan högtalartillverkare.

Självförtroendet är det inget fel på, men så har Intelligent Sound (iS) också kunder som kommer farande långväga ifrån, för att under några dygn lyssna in sig på åtråvärda högtalare. Under tiden får de bo i ett övernattningsrum.

Bland kunderna återfinns flera jazzmusiker av hög specifik vikt. Mattias Vindemo, Fredrik Ljungkvist, Raymond Strid, Jon Fält, Mats Gustafsson, Malin Fogstad, Frida Voegler, Anders Jormin, Mattias Risberg, Sebastian Vogler och Andreas Risberg...

Mun till mun-metoden är det som gäller för försäljningen. Någon marknadsföringsbudget finns inte på iS.

– Det finns tre skäl för det: Vi vill inte trampa de stora tillverkarna på tårna, att expansionen är så pass långsam att vi hinner med och det tredje är att kunderna blir delaktiga.

– Vi blir vänner med våra kunder.

Att ljudet blev en passion och upptog stor plats i Petters liv, redan som ung, kan bero på att ljudet sloknade för honom i sexårsåldern – en skada skördade synen på en ung Petter Hölaas. Kanske var det därför han som tonåring blev så tagen av ett antal studiebesök i norska Tandbergfabriken, där man med stor framgång producerade ljudanläggningar.

– Det var underbara pjäser de gamla Tandbergbandspelarna. De var som stridsmaskiner.

Det var genom Tandbergs repertoar i ljudtänkande som ett frö slog rot hos Petter.

UNDER VÅRT BESÖK guidar Petter oss med stor vana genom lokalerna. Hans hörsel och minne är extrema, så han har inga problem med att orientera sig i rummet.

Som det passionerade ljudfreak han är, kommer ord från hans mun, likt en symfoni av ljudbegrepp: FAS-problematik, amplitudlinjäritet, verkningsgrad, delningsfilter, känslighet, kompression, distorsion, alla komponenter i en signalkedja hörs...

– Det är så många intressanta fenomen man måste ha koll på. Du måste definiera dem, du måste kunna mäta dem.

På lagret står högtalare uppradade, med adressetiketter till olika delar av landet, Norden och Europa och på bordet där högtalarna ►

intelligent sound

”Det kommer kunder som pratar om HiFi och olika kända märken. Jaha, säger jag, då kan du gå ut på stan och handla. Hej då! Vi pratar inte om HiFi, utan om ljudbild! Och upplevelse!”

Hustrun Rigmor och Petter tillverkar högtalarna för hand. ”Jag monterar och Rigmor löder”, säger Petter.

FOTO: LISA GRIP

tillverkas, kanske 15 kvadratmeter stort, ligger nu komponenter till ett trettiotal högtalare, beställda av ett stort svenskt multinationellt företag.

– Jag monterar och Rigmor löder, förklarar Petter och pekar mot monteringsbordet. Ibland köper vi in tjänster, som installatörer, monterare, elektriker, snickare eller lackare.

Man får verkligen inte intrycket av att detta trots allt är en fabrik.

– Nej, vi tar inte fram mer än vad som får plats. Det här är inget löpande band. Då skulle vi inte kunna hålla den kvalitetsnivån som vi vill ha.

VARJE HÖGTALARE SOM ÄR FÄRDIG, kontrolllyssnas. Rigmor och Petter frågar sig: Hur är ljudbilden? Hur är intrycket? Är det här helt rätt, eller ska vi trimma en skruv någonstans?

Några år efter att högtalarna är levererade händer det ofta att Petter rycker ut till kunderna för att uppgradera högtalarna. Med vana händer plockar han isär pjäserna och tillför det nya som han

har utvecklat. Han kallas också till inspelningsstudior för att avgöra var i rummet musikerna ska stå, hur mikrofoner ska placeras, vilka kablar som ska användas.

SOM IKKE SEENDE har Petter inga förutfattade meningar om hur studiorummet ska användas. Han kan placera musiker intill en nöd-utgång och påstå att det är den överlägset bästa platsen i studion.

– Antingen hatar man mig, eller älskar mig – ”den tokiga blinde Norrmannen”! Jag har haft folk här som bara idiotförklarar mig rakt upp och ner!

– Jag vill tro att min hörsel är enorm. Det gäller att få studiofolk att öppna öronen. De hör skillnaden till sist, men man måste upptäcka det. Som att smaka på vin eller titta på konst!

Petter Hölaas ser sig som en utbildare med uppgift att guida in folk i ljudvärlden.

Det här arbetssättet borde vara unikt, kanske i hela världen. Man undrar om det finns någon motsvarighet?

– Nej, det är oekonomiskt, så jag tror ingen annan vill hålla på

med det. Men det funkar för oss. Jättebra till och med. Vi är först i världen eftersom vi varit tvungna att definiera om allting, bygga mätsystem och lära oss påverka dem.

”Vår målsättning har varit att skapa helt neutrala högtalare som exakt förmedlar ljudet från alla ljudsignaler som leds in till högtalarna. Detta har medfört att vi varit tvungna att kritiskt granska alla ’sanningar’ som förekommer på ljudmarknaden”, kan man läsa på deras webbsida.

– De vackra orden om ljudet är redan förbrukade av andra tillverkare. Men vi bevisar ordens innehåll.

HÄR HANDLAR DET OM raka motsatsen till massproduktion – allt är hantverk. Det handlar om några hundratals högtalare per år, som levereras till länder i Norden och övriga Europa.

– Den totala marknaden är 99 procent större än vår och produkterna där går till 90 procent till personer som inte bryr sig. Säg att tio procent bryr sig och av dem vill vi ha fem procent. Det är vår målsättning.

Rigmor och Petter fokuserar på fyra huvudsakliga målgrupper: Offentlig miljö, studior, utövande musiker och privatpersoner.

Och tro det om ni vill, men begreppet HiFi är ingenting för Petter.

– Vi pratar inte HiFi eller stereo. Det kommer kunder som pratar om HiFi och olika kända märken. Jaha, säger jag, då kan du gå ut på stan och handla. Hej då! Vi pratar inte om HiFi, utan om ljudbild! Och upplevelse! Du måste få grepp om musiken med hjärnan, orientera dig i ljudet. Då spelar det ingen roll vad det heter. Bara det är bra.

I DENNA VÄRLD AV högtalare, kablar, nätdelar och andra komponenter undrar man vad som är mest intressant, musiken eller ljudet? Svaret kommer blixtsnabbt, nästan förnärat:

– Det är musiken! Grejorna är ointressanta för mig. De är bara arbetsverktyg som gör att det går att lyssna på musik. Vårt arbetsverktyg ska vara berikande och livskvalitetshöjande!

Passionen för musiken står i centrum för Petter och Rigmor.

– Utan passion kommer du ingenstans i livet. Det finns ingenting att förmedla om det inte är för musiken. Vissa har musiken för sin utrustning och andra har utrustningen för musiken.

LARS GRIP

www.intelligentsound.se

Skolvägen 35

Kungsängen

08 – 584 500 00

info@intelligentsound.se

TISDAGAR

■ P2 19.30–21.30 **P2 Live**

30/10 **GAS**
6/11 **Ystad Jazz Festival 2012**

13/11 **Jazzkattengalan**
Direkt fr Fasching, Sthlm

20/11 **Ystad Jazz Festival 2012**

27/11 **Anders Persson Trio**
Anders Persson p, Terje Sundby dr och Palle Danielsson b. Studion Umeå 11/10

4/12 **Fredrik Kronkvist sextett**
Kons fr Studion Umeå

■ P2 21.30–22.30 **Jazzlandet**

30/10 **Jazzarkivet: Coltrane 1962**

27/11 **Jazzarkivet: Seymour Osterwalls orkester på Nalen 1946-47**

FOTO: BNEGT H. MALMQUIST/BERRY PROD

Lars Westin rotar i Jazzarkivet och berättar i P2 den 30 oktober om John Coltrane året 1962.

ONSDAGAR

■ P2 12.00–13.00 **Jazzlandet** (repris)

31/10, 28/11 **Jazzarkivet** (repris)

FREDAGAR

■ P2 22.00–24.00 **P2 Live Jazz**

25/–27/10 **Umeå Jazzfestival**
Direktsändning

2/11 **Uppsala gitarrfestival**

9/11 **Euroradio Jazz Season**

16/11 **Into Downtown**
Kristin Amparo, Bobo Stenson trio med Palle Danielsson

23/11 **Hagenfesten Dala Floda 2012**

30/11 **New Places Orchestra spelar Anna-Lena Laurin**
Konsert fr Fasching 5/9

7/12 **Live jazz fest**
Direkt från konserter i Luleå, Stockholm, Göteborg och Malmö.

SÖNDAGAR

■ P2 18.00–19.00 **Swing** med Janne Lindvall